

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De laude scripto[rum] pulcherrimus tractatus d[omi]ni
Joha[n]nis tritemij abbatis Spanhemensis ordinis sancti
benedicti de obserua[n]tia burßfelden[sis] ...**

Trithemius, Johannes

Maguntinu[m], 1494

De custodia et mu[n]dicia libror[um] habenda xv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31333

31
De custodia et mundicia librorū

habenda.

Cap. xv.

Quoniam thesaurus maximus ecclesie copia sit scripturarum: qui libros sanctos diligenter custodire negligit: iniuriam ecclesie facit. **A**rma enim quibus se contra hereticos munit libri sunt: quos qui vel distrabi vel perire patitur: minus ecclesiam diligere comprobatur. **Q**uia si amaret ut debuit: suis ea spoliari armis nequaquam permetteret. **A**matos itaque librorum attendimus exhortamur, ut bibliothecam sollicitè custodiant: aut talibus commendent armarios, qui nichil ex ea surripi permittant. **E**t bibliothecis facile monachorum disciplina cognoscitur: et quod studeant ex libris cito animadverti potest. **S**i ad domum tuam venero non est opus interrogem te quod studeas: volumina tua dabunt testimonium de actionibus tuis. **C**odices tui honorant te: sicut a te honorantur. **S**i negligis illos, negligent te: si contemnis, contemnent te. **D**enique qui contemnunt me (ait sapientia dei, que in libris agnoscitur) erunt ignobiles. **S**i volumina tua scammis lacera volant, si pulveribus operiuntur: si maculata intus, si foris incopposita fuerint: indoctum te et fucum proclamabunt: etiam si doctor habearis. **Q**uomodo doctrinam amare poteris: si libros informatores tuos contemnis et negligis? **S**icut sapientia puri cordis habitaculum et diligit et in habitat: sic amator sapientie librorum mundiciam et ornatum amat. **N**am qui domum alicuius lacerat: quod inhabitantem non vereatur manifestat. **E**t qui libros divinarum vel humanarum scripturarum negligenter et immunde tractat: contentam in eis scientiam se non amare probat. **P**hilobiblos itaque noster pro custodia et ornatu librorum summum impendat studium: secundum materias vel dignitates ordinet libros ad pulpitum: ut studiosi fratres, citius inuenire possint quod querant. **N**ulla de sua bibliotheca materia abijciendam existimet: preter dogmata hereticorum: quia nullus

2. 3. 4.

Hereticorum libri

liber tam exilis est. qui non ad aliquam utilitatem possit
 cōducere. **S**it bibliotheca sub tuta custodia: nec passim
 omnibus pateat: sed illis dūtaxat. quos amor et studiū
 scripturarū cōmendat. **M**ulta em̄ bibliothecis damna
 illata cognouimus: eo q̄ sine discretionē paterent vniuer
 sis. **N**ec de locis suis libri facile emittendi sunt: nisi sub
 fide. et certa fiducia. **D**abeantur omniū librorum biblio
 thece inuentaria: vt nichil distrahi possit vel amitti. **E**n
 lores insuper noster disciplinarū vtiliū. eos quos diligit
 libros nōnunq̄ visitet: et q̄ recte se habeant diligentissi
 me exploret. **B**eniq̄ nō sit parcus et inuidus ad cōmuni
 candū studiosis de bibliotheca volumina: quia thesau
 rus occultus et sapientia abscondita: velut inutiles com
 probātur. **Q**uotienscūq̄ ergo petitur ad rescribenda vo
 lumina studiosis libenter accomodet: sub certa tamen fi
 dei cautione: quatenus et suū thesaurum cenobio custo
 diat: et alios sine sui diminutione diuites faciat. **Q**ui
 cūq̄ autē libros ad rescribendū sub fide recipit. caueat
 diligenter ne illos aut fedet: aut laceret: sed iuxta senten
 tiam dñi faciat alijs qđ sibi vult fieri: et beniuolentie nō
 sit ingratus. **F**ratres etiā qui libros de bibliotheca secū
 dum regulā pro studijs accipiūt. caueant ne illos macu
 lent vel destruant: sed cum deuocōne ⁊ puritate legentes
 immaculatos custodiant. **S**i quis autem codices negli
 genter et sordide tractauerit: ut sacrilegus et dissipator
 rerū monasterij puniatur: ita ut eius emendatio ceteris
 fiat in exemplū. **S**ed quid multis sup̄ librorū custodia
 immoramur sermonibus? **Q**ui illos diligunt sine dubio
 colunt et seruant. etiā nobis tacentibus: quod imperitis
 frustra suademus. quia psuadere non possumus. **S**tulti
 em̄ studia contemnūt peritorū: et volumina non diligūt.
 nisi suis vanitatibus conformia. **H**is igitur omissis ad
 nostrorū qui libros et amant et legunt. cohortationem
 accedamus.

Sarribroy